

Gwasanaeth Democratiaeth
Swyddfa'r Cyngor
CAERNARFON
Gwynedd
LL55 1SH

Cyfarfod

IS-BWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL

Dyddiad ac Amser

10.00 y.b., DYDD GWENER, 21AIN EBRILL, 2023

Lleoliad

Cyfarfod Rhithiol

Pwynt Cyswilt

Lowri Haf Evans

01286 679878

lowrihafevans@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd 13 Ebrill 2023)

IS-BWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL

AELODAETH (3)

Y Cynghorwyr

Annwen Hughes (Cadeirydd)

Huw Rowlands

Elfed Williams

Edgar Wyn Owen (Eilydd)

R H A G L E N

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol

3. MATERION BRYD

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid cau'r wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitemau canlynol gan ei fod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym mharagraff 12, Rhan 4, Atodiad 12A, Deddf Llywodraeth Leol 1972. Mae'r paragraff yma yn berthnasol oherwydd bod yr adroddiad yn cynnwys gwybodaeth am unigolion penodol sydd â hawl i breifatrwydd. Nid oes unrhyw fudd cyhoeddus sydd yn galw am ddatgelu gwybodaeth bersonol am yr unigolion yma fyddai'n gorbwyso hawliau'r unigolion yma. O ganlyniad mae'r budd cyhoeddus yn disgyn o blaid cadw'r wybodaeth yn eithriedig

.

5. CAIS AM DRWYDDED HACNI/HURIO PREIFAT

I ystyried cais Mrs A

(copi arwahan i aelodau'r Is Bwyllgor yn unig)

TREFN MEWN GWRANDAWIADAU TRWYDDEDU

1. Adroddiad ysgrifenedig gan yr Adain Drwyddedu gydag argymhelliad
 2. Gall aelodau'r Is-bwyllgor ofyn cwestiynau i gynrychiolydd y Cyngor
 3. Ar ddisgresiwn y Cadeirydd gall yr ymgeisydd a/neu ei gynrychiolydd ofyn cwestiynau i gynrychiolydd y Cyngor
 4. Gall yr ymgeisydd a/neu ei gynrychiolydd ymhelaethu ar ei gais ac yna galw tystion
 5. Gall aelodau'r Is-bwyllgor ofyn cwestiynau i'r ymgeisydd neu ei gynrychiolydd
 6. Ar ddisgresiwn y Cadeirydd gall cynrychiolydd y Cyngor ofyn cwestiynau i'r ymgeisydd neu ei gynrychiolydd
-
1. Gall cynrychiolydd y Cyngor a'r ymgeisydd grynhoi eu hachos

CYNGOR GWYNEDD

**ADRAN RHEOLEIDDIO - GWASANAETH
GWARCHOD Y CYHOEDD**

**Polisi Trwyddedu ar gyfer Hurio Preifat a
Cherbydau Hacni**

**Meini Prawf Addasrwydd ar gyfer Gyrwyr a
Gweithredwyr**

Cynnwys

- 1.0 Cyflwyniad
- 2.0 Y Polisi Cyffredinol
- 3.0 Apeliadau
- 4.0 Pwerau
- 5.0 Ystyried datgeliadau ynghylch hanes troseddol
- 6.0 Trais
- 7.0 Troseddau Rhyw ac Anwedduster
- 8.0 Anonestrwydd
- 9.0 Cyffuriau
- 10.0 Troseddau Gyrru Lle Cafwyd Marwolaeth
- 11.0 Yfed a gyrru / gyrru dan ddylanwad cyffuriau
- 12.0 Collfarnau Moduro (Troseddau Traffig Difrifol)
- 13.0 Mân Droseddau Traffig
- 14.0 Cyhuddiadau neu wysion sydd heb eu hateb
- 15.0 Gwybodaeth am gyhuddiadau lle na chafwyd collfarn
- 16.0 Aildroseddu
- 17.0 Torri Deddf, Is-ddeddf neu Amod Trwyddedu

1.0 Cyflwyniad

- 1.1 Diben y polisi hwn yw rhoi canllawiau ar y meini prawf a ystyrir gan y Cyngor wrth benderfynu a yw ymgeisydd neu ddeilydd trwydded presennol yn unigolyn addas a phriodol i ddal trwydded gyrrwr/gweithredwr cerbyd hurio preifat ac/neu gerbyd hacni.
- 1.2 Nod y polisi hwn yw diogelu'r cyhoedd. Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn awyddus i sicrhau:
- Bod unigolyn yn unigolyn addas a phriodol;
 - Nad yw'r unigolyn yn fgygythiad i'r cyhoedd;
 - Bod y cyhoedd wedi'u diogelu rhag pobl anonest;
 - Bod plant a phobl ifanc wedi'u diogelu;
 - Bod pobl ddiamddiffyn wedi'u diogelu;
 - Bod y cyhoedd yn gallu bod yn hyderus wrth ddefnyddio cerbydau trwyddedig.
- 1.3 Mae'r polisi hwn yn ceisio rhoi arweiniad i unrhyw un a chanddo ddiddordeb mewn trwyddedau hurio cyhoeddus a phreifat. Yn arbennig, mae hyn yn cynnwys y canlynol ymhlith eraill:
- Ymgeiswyr am drwyddedau gyrru / gweithredu
 - Gyrrwyr / gweithredwyr sydd eisoes yn drwyddedig y mae eu trwyddedau yn cael eu hadolygu
 - Swyddogion Trwyddedu a'r Heddlu
 - Aelodau'r Pwyllgor/Panel Trwyddedu (neu gorff arall perthnasol sy'n gwneud penderfyniadau)
 - Ynadon a Llys y Goron, wrth wrando ar apeliadau yn erbyn penderfyniadau awdurdodau lleol
- 1.4 Os bydd gan swyddogion trwyddedu bwerau dirprwyedig mewn perthynas â thrwyddedau hurio preifat/cerbyd hacni, byddant yn defnyddio'r canllawiau hyn wrth wneud penderfyniad i roi trwydded. Ym mhob achos arall, cyfeirir ceisiadau am drwyddedau i sylw'r pwyllgor/panel trwyddedu (neu gorff arall perthnasol sy'n gwneud penderfyniadau). Er y bydd swyddogion a'r pwyllgor/panel yn rhoi sylw i'r canllawiau yn y polisi, **bydd pob achos yn cael ei ystyried yn ôl ei rinweddau unigol**, a lle bydd amgylchiadau'n gofyn am hynny, caiff y pwyllgor/swyddog wyro oddi wrth y canllawiau hynny.
- 1.5 Os na fydd ymgeiswyr yn datgelu unrhyw gollfarnau; rhybuddiadau; rhybuddion; hysbysiadau cosb, gorchmynion neu geryddon blaenorol ar eu ffurflen gais, gan gynnwys unrhyw achosion llys yn yr arfaeth neu faterion eraill, fe'u cyfeirir i sylw'r Pwyllgor Trwyddedu er mwyn gwneud penderfyniad yn eu cylch.

2.0. Y Polisi Cyffredinol

- 2.1 Gwneir penderfyniad ynghylch pob achos yn ôl ei rinweddau ei hun.
- 2.2 Os bydd gan unigolyn gollfarn yn ei erbyn am drosedd ddifrifol, nid oes rheidrwydd i'w wahardd rhag cael trwydded. Fodd bynnag, byddai disgwyl i'r unigolyn hwnnw fel arfer:
- a. Fod yn rhydd rhag unrhyw gollfarnau am gyfnod priodol (fel y nodir isod); a
 - b. Dangos tystiolaeth ei fod ef neu hi yn unigolyn addas a phriodol i ddal trwydded (cyfrifoldeb yr ymgeisydd yw cyflwyno tystiolaeth i'r perwyl hwn).
- 2.3 I ddibenion y Polisi hwn, gallai "materion eraill i'w hystyried" gynnwys y canlynol, ymhlith eraill:
- a) Collfarnau troseddol / moduro
 - b) Achos Llys Milwrol;
 - c) Rhybuddiadau;
 - d) Hysbysiadau cosb benodedig neu hysbysiadau cosb eraill;
 - e) Gorchmynion ymddygiad gwrthgymdeithasol neu orchmynion eraill tebyg;
 - f) Torri amodau trwyddedu;
 - g) Rhybuddion neu Gerydd ffurfiol;
 - h) Cyhuddiadau neu faterion sy'n destun achos llys sydd ar ddod;
 - i) Addasrwydd a phriodolrwydd.
- 2.4 Pan fydd ymgeisydd wedi'i gael yn euog o drosedd(au) neu fod mater arall/materion eraill i'w (h)ystyried yng nghyswllt hynny, ni chaiff y cyngor adolygu rhinweddau'r gollfarn honno na'r mater arall hwnnw.
- 2.5 Pan fydd ymgeisydd / deilydd trwydded wedi'i gael yn euog o helpu, annog, ymgeisio, cynllwynio, cwnsela, peri, achosi, caniatáu neu ysgogi unrhyw un o'r collfarnau / materion troseddol / moduro a nodir yn y canllawiau hyn, neu fod unrhyw fater arall i'w ystyried yng nghyswllt hynny, ystyrir y gollfarn honno/y mater hwnnw'n berthnasol i'r mater dan sylw.

3.0. Apeliadau

- 3.1 Bydd gan unrhyw ymgeisydd y gwrthodwyd trwydded gyrrwr/gweithredwr iddo, neu yrrwr/weithredwr trwyddedig y mae ei drwydded wedi'i hatal neu ei dirymu, hawl i apelio i'r Llys Ynadon cyn pen 21 diwrnod ar ôl derbyn yr hysbysiad.

4.0. Pwerau

- 4.1 Mae'r pwerau i ddyfarnu trwyddedau gyrrwr / gweithredwr wedi'u cynnwys yn Adran 51, Adran 55 ac Adran 59 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 (y Ddeddf).
- 4.2 Mae'r pwerau i atal, dirymu neu wrthod adnewyddu trwydded gyrrwr wedi'u cynnwys yn Adran 61 y Ddeddf, lle bo'r ymgeisydd/deilydd y drwydded wedi'i gael yn euog o drosedd sy'n ymwneud ag anonestrwydd, anwedduster, trais; methiant i gydymffurfio â darpariaethau Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847; methiant i gydymffurfio â darpariaethau Rhan II yn Neddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976; neu am unrhyw achos arall rhesymol.
- 4.3 Mae Adran 61 (2B) yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu atal neu ddirymu trwydded gyrrwr ar unwaith, os yw'n ymddangos bod hynny er diogelwch y cyhoedd. Cyflwynir Hysbysiad o Benderfyniad yn egluro'r rheswm am y penderfyniad i'r gyrrwr, a bydd yn dod i rym wrth gyflwyno'r hysbysiad i'r gyrrwr. Caiff y gyrrwr apelio yn erbyn y penderfyniad hwn, ond ni chaiff yrru yn ystod cyfnod yr apêl.
- 4.4 Mae Adran 62 o'r Ddeddf yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu atal, dirymu neu wrthod adnewyddu trwydded gweithredwr os yw'r ymgeisydd/deilydd y drwydded wedi'i gael yn euog o drosedd o dan ddarpariaethau Rhan II o'r Ddeddf, neu o beidio cydymffurfio â'r darpariaethau hynny; neu ar sail unrhyw ymddygiad ar ran y gweithredwr sy'n peri i'r Cyngor ystyried ei fod yn anaddas, neu oherwydd unrhyw newid o bwys i unrhyw un o amgylchiadau'r gweithredwr ers rhoi'r drwydded, fu'n sail wrth roi'r drwydded, neu unrhyw achos arall rhesymol.
- 4.5 Mae Gorchymyn Deddf Adsefydlu Troseddwyr 1974 (Eithriadau) (Diwygio) 2002 yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu ystyried yr holl golfarnau a gofnodwyd yn erbyn ymgeisydd neu ddeilydd trwydded cerbyd hacni neu gerbyd hurio preifat, p'un a yw'r collfarnau hynny wedi darfod ai peidio. Gan hynny, bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n rhoi ystyriaeth i'r holl golfarnau perthnasol, yn enwedig lle ceir hanes hir o droseddu neu batrwm diweddar o aildroseddu.

5.0. Ystyried datgeliadau ynghylch hanes troseddol

- 5.1 O dan ddarpariaethau Adrannau 51, 55, a 59 o'r Ddeddf, mae'n ofynnol i'r Awdurdod Trwyddedu sicrhau bod y sawl sy'n ymgeisio am drwydded gyrrwr / gweithredwr, neu i adnewyddu trwydded o'r fath, yn unigolyn 'addas a phriodol' i ddal y drwydded honno. Fodd bynnag, os oes unrhyw faterion i'w hystyried yng nghyswllt yr ymgeisydd / deilydd y drwydded, rhaid i'r Awdurdod Trwyddedu ystyried:

:

- Pa mor berthnasol yw'r drosedd/troseddau i'r drwydded y gwneir cais amdani;
- Pa mor ddifrifol oedd y drosedd/troseddau;

- Pryd y cafodd y drosedd/troseddau eu cyflawni;
- Dyddiad y gollfarn ac oedran yr ymgeisydd ar adeg y gollfarn;
- Y ddedfryd a roddodd y llys;
- P'un a yw'r troseddau'n perthyn i batrwm o droseddu;
- Unrhyw ffactorau eraill a allai fod yn berthnasol

6.0 Trais

- 6.1 Bydd gyrrwyr trwyddedig yn dod i gysylltiad agos â'r cyhoedd yn rheolaidd. Dylid mabwysiadu safbwynt cadarn at y rhai hynny a chanddynt gollfarn(au) am droseddau'n ymwneud â thrais, neu os oes mater arall/materion eraill i'w (h)ystyried yn gysylltiedig â hynny. Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os bydd yr ymgeisydd / deilydd y drwydded wedi'i gael yn euog o drosedd a oedd yn cynnwys marwolaeth.
- 6.2 Mewn achosion eraill, mae unrhyw un sydd wedi'i gael yn euog o droseddau'n ymwneud â thrais yn annhebygol o gael trwydded hyd nes iddo fod yn rhydd rhag collfarn(au) o'r fath am **3 blynedd o leiaf**. Fodd bynnag, o ystyried ystod y troseddau sy'n ymwneud â thrais, rhaid rhoi ystyriaeth i natur y drosedd.
- 6.3 Os na cheir amgylchiadau eithriadol, bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded am drosedd fel:
- Llofruddiaeth;
 - Dynladdiad;
 - Dynladdiad neu ddynladdiad beius wrth yrru;
 - Troseddau terfysgaeth;
 - Neu unrhyw droseddau tebyg neu droseddau sydd yn disodli'r uchod.
- 6.4 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod, neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn(au) yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded am un o'r troseddau a restrir isod, neu os oes mater arall/materion eraill i'w (h)ystyried yn gysylltiedig â hynny, a bod y gollfarn/collfarnau neu'r mater arall/materion eraill i'w (h)ystyried **lai na 10 mlynedd** cyn dyddiad y cais:
- Gwir niwed corfforol gyda chymhelliad hiliol/crefyddol;
 - Llosgi Bwriadol;
 - Ymosodiad ar yr Heddlu;
 - Ymosodiad cyffredin gyda chymhelliad hiliol/crefyddol;
 - Difrod troseddol gyda chymhelliad hiliol/crefyddol;
 - Niwed corfforol difrifol gyda bwriad;
 - Clwyfo maleisus neu niwed corfforol difrifol gyda chymhelliad hiliol;
 - Bod â dryll yn ei feddiant;

- Gwrthsefyll arestio;
- Terfysg;
- Lladrata;
- Anhrefn treisgar;
- Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod.

6.5 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod, neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn(au) yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded am un o'r troseddau a restrir isod, neu fod mater arall/materion eraill i'w (h)ystyried yn gysylltiedig â hynny, a bod y gollfarn/collfarnau neu'r mater arall/materion eraill i'w (h)ystyried **lai na 3 blynedd** cyn dyddiad y cais:

- Affrae;
- Ymosodiad sy'n achosi gwir niwed corfforol;
- Ymosodiad cyffredin;
- Difrod troseddol;
- Rhwystro;
- Meddu ar arf (neu arf ffug) neu unrhyw drosedd arall sy'n gysylltiedig ag arf ar wahân i arf tanio;
- Trosedd o dan A5 Deddf Trefn Gyhoeddus 1986 (aflonyddwch, braw neu drallod);
- Trosedd o dan A4 Deddf Trefn Gyhoeddus 1986 (ofn neu fygwth trais);
- Trosedd o dan A4A Deddf Trefn Gyhoeddus 1986 (aflonyddwch, braw neu drallod bwriadol);
- Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod.

6.6 Fel arfer bydd cais yn cael ei wrthod os oes mwy nag un gollfarn am drosedd o natur dreisgar yn erbyn yr ymgeisydd, neu fater arall i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny, o fewn y **10 mlynedd** diwethaf.

7.0. Troseddau rhyw ac anwedduster

7.1 Gan y bydd gyrwyr trwyddedig yn aml yn cludo teithwyr sy'n teithio ar eu pen eu hunain ac sy'n ddiamddiffyn, byddwn yn mabwysiadu agwedd lem at ymgeiswyr a chanddynt gollfarnau am droseddau rhyw, neu os oes materion eraill i'w hystyried yn gysylltiedig â hynny. Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod, neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu, os oes collfarn yn erbyn yr ymgeisydd/deilydd y drwydded am y troseddau rhyw mwyaf difrifol, neu faterion eraill i'w hystyried yn gysylltiedig â hynny. Ar gyfer troseddau eraill, bydd disgwyl i ymgeiswyr ddangos cyfnod sylweddol heb unrhyw gollfarnau na materion i'w hystyried ar gyfer troseddau o'r fath cyn i gais gael ei gymeradwyo.

7.2 Oni cheir amgylchiadau eithriadol, bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn(au) yn

erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded, neu fater(ion) eraill i'w hystyried ar gyfer troseddau fel:

- Ymosodiad drwy dreiddio;
- Camfanteisio ar buteindra;
- Ymosodiad anweddus;
- Troseddau sy'n ymwneud â phlant neu oedolion diamddiffyn;
- Meddu ar ffotograffau anweddus, pornograffi plant ac yn y blaen;
- Treisio;
- Ymosodiad rhywiol;
- Masnachu mewn pobl i gamfanteisio'n rhywiol arnynt, neu gamfanteisio arnynt mewn rhyw ffordd arall;
- Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod.

7.3 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod, neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn(au) yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded am drosedd a restrir isod, neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried yn gysylltiedig â hynny, a bod y gollfarn/collfarnau neu'r mater arall/materion eraill i'w (h)ystyried **lai na 7 mlynedd** cyn dyddiad y cais:

- Dinoethi anweddus;
- Cymell (hel puteiniaid o gerbyd);
- Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod.

7.4 Yn ychwanegol at yr uchod, mae'r Awdurdod Trwyddedu'n annhebygol o roi trwydded i unrhyw ymgeisydd sydd ar y Gofrestr Troseddwyr Rhyw ar y pryd.

7.5 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod os bydd gan ymgeisydd fwy nag un gollfarn am drosedd rywiol neu fwy nag un mater i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny.

8.0 Anonestrwydd

8.1 Disgwylir i ymgeiswyr neu ddeiliaid trwydded presennol fod yn bobl y gellir ymddiried ynddynt. Maent yn ymdrin â thrafodion arian parod a gallai pobl adael eiddo gwerthfawr yn eu cerbydau. Mae'n ofynnol i ddeiliaid trwydded gyflwyno eiddo o'r fath i'r heddlu cyn pen 24 awr. Mae'r arfer gyffredin o ddanfôn eiddo heb gludwr yn dangos yr ymddiriedaeth sydd gan bobl fusnes mewn gyrwyr trwyddedig. At hynny, mae'n gymharol rwydd i yrrwr anonest dwyllo'r cyhoedd drwy fynnu cael mwy na'r pris cyfreithiol neu'r pris a gytunwyd ar gyfer y daith, ac ati. Bydd ein harian yn aml yn achosi dryswch i ymwelwyr o wledydd tramor, a gallent hwy fod yn agored i gael eu twyllo gan yrrwr diegwyddor. Am y rhesymau hyn oll, ystyrir unrhyw gollfarn sy'n ymwneud ag anonestrwydd yn fater difrifol.

8.2 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod, neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn(au) yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y

drwydded am un o'r troseddau a restrir isod, neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried yn gysylltiedig â hynny, a bod y gollfarn/collfarnau neu'r mater arall/materion eraill i'w (h)ystyried **lai na 3 blynedd** cyn dyddiad y cais:

- Twyll budd-dal;
- Bwrgleriaeth;
- Cynllwynio i dwyllo;
- Ffugio;
- Twyllo;
- Trin neu dderbyn nwyddau wedi'u dwyn;
- Cael arian neu eiddo drwy dwyll;
- Mathau eraill o dwyll;
- Mynd â cherbyd heb ganiatâd;
- Lladrata;
- Troseddau tebyg neu droseddau sy'n disodli'r uchod.

9.0 Cyffuriau

9.1 Ystyrir unrhyw drosedd sy'n ymwneud â chyffuriau yn fater difrifol: :

- Tyfu cyffur rheoledig;
- Mewnforio cyffur rheoledig;
- Cynhyrchu cyffur rheoledig;
- Cyflenwi cyffur rheoledig;
- Neu unrhyw droseddau tebyg.

9.2 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn(au) yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded am unrhyw un o'r troseddau uchod, neu os oes unrhyw faterion eraill i'w hystyried yn gysylltiedig â hynny, ac nad yw wedi bod yn rhydd rhag collfarn(au) o'r fath neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried am **5 mlynedd o leiaf**.

9.3 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes mwy nag un gollfarn yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded am droseddau'n gysylltiedig â bod â chyffuriau mewn meddiant, neu fater i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny, ac nad yw wedi bod yn rhydd rhag collfarn(au) o'r fath neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried am **5 mlynedd o leiaf**.

9.4 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn unigol yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded, am drosedd yn gysylltiedig â bod â chyffuriau mewn meddiant, neu fater arall i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny, o fewn y 3 blynedd **diwethaf**. Dylid rhoi ystyriaeth i natur y cyffuriau a'r swm dan sylw.

9.5 Os oes tystiolaeth o ddefnyddio neu gamddefnyddio cyffuriau'n barhaus, neu o ddibyniaeth arnynt, efallai y bydd yn ofynnol cael arbenigwr i gynnal archwiliad meddygol (yn unol â safonau meddygol Grŵp 2 y DVLA). Pe bai'r ymgeisydd yn gaeth i gyffuriau, byddai'n ofynnol iddo fel arfer ddangos tystiolaeth o **3 blynedd** yn rhydd rhag cyffuriau.

10.0 Troseddau gyrru lle cafwyd marwolaeth

10.1 Os bydd gan unrhyw ymgeisydd neu ddeilydd trwydded presennol gollfarn am drosedd gyrru a arweiniodd at farwolaeth, neu fod mater arall cysylltiedig i'w ystyried, ystyrir hynny'n fater difrifol iawn.

10.2 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn(au) yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded am unrhyw un o'r troseddau a restrir isod, neu os oes unrhyw faterion eraill i'w hystyried yn gysylltiedig â hynny, ac nad yw wedi bod yn rhydd rhag collfarn(au) neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried am **7 mlynedd**.

- Achosi marwolaeth drwy yrru'n ddiotal o dan ddylanwad alcohol neu gyffuriau;
- Achosi marwolaeth drwy yrru'n beryglus;
- Neu unrhyw droseddau tebyg.

10.3 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn(au) yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded am unrhyw un o'r troseddau a restrir isod, neu os oes unrhyw fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried yn gysylltiedig â hynny, ac nad yw wedi bod yn rhydd rhag collfarn neu fater arall i'w ystyried am **5 mlynedd**.

- Achosi marwolaeth drwy yrru'n ddiotal;
- Achosi marwolaeth drwy yrru: gyrrwyr heb drwydded, wedi'u gwahardd, neu heb yswiriant.

11.0 Yfed a gyrru/Gyrru dan ddylanwad cyffuriau

11.1 Rhoddir ystyriaeth ddifrifol i gollfarn(au) am yrru neu fod yn gyfrifol am gerbyd dan ddylanwad alcohol / cyffuriau, neu fater arall/faterion eraill i'w (h)ystyried yn gysylltiedig â hynny. Mae'n bosibl na fydd collfarn unigol, neu fater arall i'w ystyried yn arwain at wrthod cais neu at atal neu ddirymu trwydded bresennol, ar yr amod bod **3 blynedd** o leiaf wedi mynd heibio ers i'r gwaharddiad ddod i ben. Ymdrinnir yn yr un modd â cholffarn am 'wrthod neu fethu darparu sampl', neu fater arall i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny.

11.2 Mae'n annhebygol y rhoddir trwydded i ymgeiswyr a chanddynt fwy nag un gollfarn am yrru neu fod yn gyfrifol am gerbyd dan ddylanwad alcohol / cyffuriau neu wrthod neu fethu darparu sampl, neu fater arall yn

gysylltiedig â hynny, onid oes cyfnod o **10 mlynedd** wedi mynd heibio ers cael y drwydded yrru yn ôl yn dilyn y gollfarn ddiwethaf neu'r mater arall i'w ystyried.

12.0 Collfarnau moduro

12.1 Troseddau Traffig Ddifrifol

12.2 I ddibenion y Polisi hwn, dosberthir y troseddau moduro canlynol yn 'Droseddau Traffig Ddifrifol';:

AC10	Methu aros ar ôl damwain
AC20	Methu rhoi manylion neu adrodd am ddamwain o fewn 24 awr
AC30	Troseddau anniffiniedig yn gysylltiedig â damwain
BA10	Gyrru yn ystod gwaharddiad dan orchymyn y Llys
BA30	Ceisio gyrru yn ystod gwaharddiad dan orchymyn y Llys
DD40	Gyrru'n beryglus
DD90	Gyrru'n wyllt
IN10	Defnyddio cerbyd sydd heb ei yswirio yn erbyn risgiau trydydd parti
LC20	Gyrru'n groes i amodau trwydded yrru
LC30	Gyrru ar ôl gwneud datganiad ffug ynghylch ffitrwydd wrth wneud cais am drwydded
LC40	Gyrru cerbyd ar ôl methu hysbysu am anabledd
LC50	Gyrru ar ôl i drwydded gael ei dirymu neu ei gwrthod am resymau meddygol
MS50	Rasio mewn cerbyd modur ar y briffordd
MS60	Troseddau nad ydynt wedi'u cynnwys o dan godau eraill
MS90	Methu darparu gwybodaeth am hunaniaeth y gyrrwr, ac ati.
UT50	Dwysgipio cerbyd

12.3 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded am drosedd traffig ddiffrifol, neu fod mater arall i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny, ac nad yw wedi bod yn rhydd rhag collfarn neu fater arall i'w ystyried am **6 mis o leiaf**.

12.4 Fel arfer, gwrthodir cais gan ymgeisydd sydd wedi cyflawni mwy nag un Drosedd Traffig Ddifrifol, o fewn y 5 mlynedd diwethaf, ac ni ddylid ystyried unrhyw gais pellach hyd nes bo cyfnod o **3 blynedd o leiaf** wedi mynd heibio yn rhydd rhag collfarnau o'r fath neu faterion eraill i'w hystyried.

12.5 Os bydd unrhyw gollfarn neu fater arall i'w ystyried ar gyfer Trosedd Traffig Ddifrifol yn arwain at waharddiad, dylai ymgeiswyr ddarllen yr adran yn y canllawiau hyn sy'n dwyn y teitl "**Gwahardd rhag gyrru**".

12.6 Gwahardd rhag gyrru

- 12.7 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn trin cyfnod o wahardd fel cyfnod lle na fyddai'r gyrrwr wedi bod yn gymwys i gynnig gwasanaeth, ac fe gaiff ddiystyru penderfyniad llys i roi heibio neu leihau cyfnod o wahardd naill ai ar sail caledi eithriadol o dan A.35 Deddf Tramgwyddwyr Traffig Ffyrdd 1988 neu am "resymau arbennig" o dan A.34 Deddf Tramgwyddwyr Traffig Ffyrdd 1988.
- 12.8 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn ddiweddar yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded, neu os oes mater arall i'w ystyried, a arweiniodd at waharddiad llai na 56 diwrnod o hyd, onid oes cyfnod o **6 mis o leiaf** wedi mynd heibio ers diwedd y gwaharddiad.
- 12.9 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn ddiweddar yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded, neu os oes mater arall i'w ystyried, a arweiniodd at waharddiad o hyd at 12 mis onid oes cyfnod o **12 mis o leiaf** wedi mynd heibio ers diwedd y gwaharddiad.
- 12.10 Bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu os oes collfarn ddiweddar yn erbyn yr ymgeisydd / deilydd y drwydded, neu os oes mater arall i'w ystyried, a arweiniodd at waharddiad o 12 mis neu fwy, onid oes cyfnod o **18 mis o leiaf** wedi mynd heibio ers diwedd y gwaharddiad.
- 12.11 Ni fydd yr Awdurdod Trwyddedu fel arfer yn caniatáu cais am drwydded gyrrwr cerbyd hurio preifat neu gerbyd hacni gan unigolyn sydd wedi cael ei wahardd rhag gyrru am gyfnod o 5 mlynedd neu fwy, onid oes cyfnod o **7 mlynedd o leiaf** wedi mynd heibio ers diwedd y gwaharddiad.

13.0 Mân Droseddau Traffig

- 13.1 Caiff Troseddau Traffig eraill nad ydynt wedi'u rhestru yn y polisi hwn eu trin fel 'Mân Droseddau Traffig'. Mân drosedd gyrru yw trosedd sy'n derbyn rhwng 1 a 3 phwynt cosb.
- 13.2 Pan fydd gan ymgeisydd / ddeilydd y drwydded un gollfarn am fân drosedd gyrru, neu fod mater arall i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny, ni fydd hyn fel arfer yn arwain at wrthod cais neu atal / ddirymu trwydded.
- 13.3 Gallai mwy nag un gollfarn am fân drosedd traffig neu fater arall i'w ystyried arwain at wrthod cais, yn enwedig os oes sawl collfarn neu faterion eraill i'w hystyried ar gyfer yr un drosedd, e.e. goryrru. Mae'n bosibl y caiff gyrrwr trwyddedig ei gyfeirio i sylw'r Pwyllgor Trwyddedu os oes mwy na dwy drosedd ac/neu gyfanswm o 6 phwynt ar ei drwydded.

14.0 Cyhuddiadau neu wysion sydd heb eu hateb

14.1 Os yw'r unigolyn yn destun cyhuddiad neu wŷs sydd heb ei hateb, gellir parhau i brosesu ei gais, ond er diogelwch y cyhoedd, rhoddir ystyriaeth i'r mater, a gallai'r penderfyniad gael ei ohirio nes bo'r achos wedi dod i ben.

15.0 Gwybodaeth am gyhuddiadau lle na chafwyd collfarn

15.1 Os yw'r ymgeisydd wedi cael ei arestio neu ei gyhuddo ar fwy nag un achlysur, ond heb ei gael yn euog, o drosedd ddifrifol sy'n awgrymu y gallai fod yn beryglus i'r cyhoedd, dylid ystyried gwrthod y cais neu atal/ddirymu'r cais/drwydded.

16.0 Aildroseddu

16.1 Er ei bod yn bosibl y bydd gan yr ymgeisydd sawl collfarn, neu fod materion eraill i'w hystyried, sydd yn bodloni'r canllawiau uchod ar sail unigol, bydd cais fel arfer yn cael ei wrthod os oes gan yr ymgeisydd hanes o aildroseddu, sy'n dangos diffyg parch at les eraill neu at eiddo, onid oes cyfnod o **10 mlynedd o leiaf** wedi mynd heibio ers y gollfarn neu'r materion eraill mwyaf diweddar i'w hystyried.

17.0 Torri Deddf, Is-ddeddf neu Amod Trwydded

17.1 Mae'n annhebygol y rhoddir trwydded i ymgeisydd a chanddo gollfarn, neu faterion eraill i'w hystyried yn gysylltiedig â thorri deddf, is-ddeddf neu amod trwydded, onid oes cyfnod o **12 mis o leiaf** wedi mynd heibio ers yr achos mwyaf diweddar o hynny.

17.2 Os canfyddir bod deilydd trwydded presennol wedi torri deddf, is-ddeddf neu amod trwydded am y tro cyntaf, mae'n debygol o gael rhybudd mewn ysgrifen ynglŷn â'i ymddygiad yn y dyfodol, ar yr amod na chafodd teithwyr eu rhoi mewn perygl, ac nad achoswyd unrhyw risg i'r cyhoedd.

17.3 Os canfyddir bod deilydd presennol wedi torri mwy nag un ddeddf trwyddedu, is-ddeddf neu amod trwydded, neu fod achos unigol o dramgwyddo o natur ddifrifol, gallai'r Pwyllgor Trwyddedu atal neu ddirymu'r drwydded.

17.4 Mae'r uchod yn annibynnol ar unrhyw achos cyfreithiol a allai fod ar ddod neu wedi'i gwblhau.